

Västerås 1998-06-24

Ref : VLT9806a.doc

Att :

John Kraft

Ledarsidan

Vestmanlands Läns Tidning

Slottsgatan 27

Box 3

721 03 Västerås

Inspirerad av en debattartikel i VLT 1998-06-23 av socialdemokraten Kent Ryberg så föreslår jag följande inlägg i debatten :

Tänk globalare Kent Ryberg!

Jag har tagit del av Kent Rybergs debattartikel benämnd **Tänk Globalt och agera lokalt**, vilken lovsjunger en eventuell övergång till eldning av biobränslen i Västerås Kraftvärmeverk. Här konstateras dock en hel del brister i det redovisade resonemanget. Artikeln är dessutom blandat med vissa rena osakligheter, vilket för mig förefaller som en oroväckande okunskap om miljöfrågor i ett vidare perspektiv. Det är därför nödvändigt att redovisa vissa fakta om sådana miljöfrågor enligt det nedanstående.

Först bör emellertid nämnas något om **kostnaden för produktion av kraftvärme vid användande av olika energikällor**. Produktion av el från koleldning motsvarar enligt EU-kommissionens siffror c:a 300 SEK/MWh medan motsvarande siffra för biobränslen ligger på c:a 600 SEK/MWh dvs nästan det dubbla. För kärnkraft är motsvarande siffra 110 SEK/MWh. Samma inbördes relation gäller för produktion av kraftvärme. Här ska poängteras att detta är genomsnittssiffror för EU men samma inbördes relation torde gälla även för Sverige. Detta innebär att en övergång till vedeldning i Västerås Kraftvärmeverk kommer att kosta Sverige c:a 250 miljoner SEK mer per år än för närvarande. Som ett ytterligare inlägg kan man nämna det hypotetiska fallet att all kärnkraft skulle ersättas av eldning av biobränslen. Då blir merkostnaden för Sverige c:a 40 miljarder SEK/år.

Kent Ryberg förespråkar i sin artikel skattesubvention av biobränsle-eldade kraftverk. Detta kan fiktivt se bra ut i ett mycket begränsat snävt perspektiv för Västerås Kraftvärmeverk. Dock kommer man inte från denna ovan **redovisade merkostnad**. Den måste tas någonstans ifrån! Den kommer på sikt att drabba de svenska hushållen i form av höjda skatter eller avgifter.

Kent Ryberg hävdar också att den **CO₂ skatt** som man betalar för närvarande kommer att utgå vid övergång till biobränslen. Detta är ett högst snävt och kortsiktigt resonemang som fiktivt kan verka positivt för Västerås ekonomi. Dock med bibehållna samhällskostnader så måste pengar tas från annat håll i stället. Detta gäller i synnerhet då allt mindre CO₂ skattepengar blir kvar vid en fortsatt utbyggnad av

biobränsle-eldade kraftvärmeverk. Även detta kommer att drabba de svenska hushållen i form av andra höjda skatter eller avgifter.

Kent Ryberg redovisar också **miljöfrågor** som ett skäl för en övergång till vedeldning. Här ska konstateras att vedeldning medför allvarliga miljöproblem, vilka ofta inte redovisas i energidebatten. Det är långt från säkert att miljöbelastningen vid eldning av biobränslen jämfört med eldning av kol blir så pass mycket gynnsammare att detta motiverar en sådan övergång.

Dock jämfört med kärnkraft så är miljöbelastningen för biobränslen många gånger högre. Miljöbelastningen från biobränslen är 4 gånger högre än för kärnkraft vad gäller utnyttjande av naturresurser. Dessutom ger den 80 gånger större miljöbelastning vad gäller utsläpp till luft, vatten och mark. Som exempel på sådan miljöbelastning från vedeldning kan nämnas följande i fallet Västerås :

Utsläpp av kväveoxider 700 - 800 ton/år

Utsläpp av stoft till luft 100 ton/år

Generering av aska 6 300 ton/år innehållande bland annat vissa tungmetaller.

Ett utsläpp av kväveoxider innebär i princip att salpetersyra regnar ner över våra skogar medförande skogsdöd samt att våra vattendrag dör. Detta problem är för närvarande högst allvarligt i Sverige oberoende av Kent Rybergs påståenden om hur duktig man är i Sverige på att rena sura utsläpp. Ca 20 000 st svenska sjöar är för närvarande **försurade** och döda eller på god väg att dö.

Dessutom alstras stora mängder av växthusgasen CO₂ vid avverkning och transport av allt detta biobränsle, ca 40 000 ton/år i fallet Västerås. Till detta kommer mängden CO₂ som alstras vid förbränningen av biobränslet 1,1 miljoner ton/år. Sett i ett vidare perspektiv torde detta medföra en fördubbling av CO₂ utsläppen i Sverige om all kärnkraft ersätts av vedeldning utan hänsyn till återväxt av skogen. Det finns politiker som hävdar att mängden CO₂ som alstras vid förbränningen av biobränslen inte ger något bidrag till växthuseffekten eftersom den kort tid tidigare har tagits upp vid fotosyntesen vid biobränslenas uppväxt. Detta förutsätter dock att den avverkade skogen, som används som biobränsle, återplanteras och att tillväxten uppgår till samma volymer som avverkats per år. Man kan konstatera att **skogsskövling** samt de bränder, som verkställs vid omfattande svedjebruk kan bli förödande för koldioxidbalansen. Med hänsyn tagen till att det behövs 9-10 gånger mer skog än vad det finns i hela Sverige om t.ex. all kärnkraft ska ersättas av eldning av biobränslen så är denna risk för skövling överhängande.

Ett ytterligare problem är alstrandet av de **cancerogena ämnena Polycykliska aromatiska kolväten PAH** som alstras vid förbränning av ved samt som alstras vid förbränning av bränslen för vägtransporter. För närvarande släpps ca 150 000 kg/år PAH ut i luften i Sverige varav 50 000 kommer från vägtrafiken. Detta ger i sin tur upphov till ca 600 dödsfall i cancer i Sverige per år.

Med den dryga fördubbling av tunga godstransporter till Västerås, som en övergång till biobränslen ger upphov till, så torde detta medföra en ökning av cancerfallen i Västerås. Om man i ett ytterlighetsfall sett i ett vidare perspektiv antar att all kärnkraft ersätts av biobränslen så torde detta medföra 350 - 400 fler dödsfall i cancer/år i Sverige på grund av den ökade vägtrafiken. Till detta tillkommer dödsfallen i cancer på grund av den PAH som alstras vid eldningen av biobränslena.

Dessutom är jag nödsakad att rikta några direkta frågor till Kent Ryberg :

- **Varifrån har du tänkt dig att få allt detta biobränsle levererat?**
- **Hur har du tänkt dig att lösa logistiken för transport av allt detta biobränsle?**
- **Hur ska du motverka risken för ett kraftfullt ökat antal trafikolyckor i och med dessa kraftfullt ökade transporter?**

Det finns många fler frågor att ställa och mycket mer att orda om beträffande miljökonsekvenserna vid vedeldning.

Dock för att inte bli allt för teknisk och rada upp en mängd beräkningar och ytterligare exempel slutar jag här. Jag tror mig dock ha framfört mitt budskap med denna begränsade information. Jag har dels redovisat miljökonsekvenserna för Västerås med omnejd och dels sett det hela i ett vidare Sverige-perspektiv. I det fall att Kent Ryberg eller andra intresserade så vill kan jag ytterligare vidga cirkelarna och se problematiken i en ännu mer global form.

Som miljökampe och ansvarskännande svensk ser jag med förfäran på hur partipolitiker vill omvandla vårt rationella, miljövänliga, säkra och ekonomiska energisystem till någonting som är gravt miljöbelastande, hälsofarligt, riskabelt och ekonomiskt förkastligt.

Vad håller svenska partipolitiker och vår regering på med egentligen?

Med vänlig hälsning

Anders Allander

Bygatan 9

724 66 Västerås

tel 021/12 61 43 eller 021/34 08 04

eller :

hemsida på internet : <http://home.bip.net/technic.art/>

PS 1! Som en illustration till vad jag ovan beskrivit bifogar jag en av mina många miljöbilder. Den skildrar några kraftverk eller några vedpannor som förbrukar och eldar kol eller biobränslen. I dess svarta, förorenade rök släpps det ut sot, svaveloxider, kväveoxider samt stoft och aska innehållande bland annat tungmetaller. Svarta nedfallande droppar innehållande miljöförstöring och PAH regnar ner på människor och natur. Det cancerframkallande PAH symboliseras av dödskallar inuti dropparna.

PS 2! Jag bifogar dessutom ytterligare några bilder på den lille smådjävulen Mefisto som i helvetet engagerat sig i energidebatten. Han kämpar bland annat för att öka svavelutsläppen.

PS 3! Sammanfattningsvis kan nämnas att jag är civilingenjör och Västeråsare och arbetar med miljöfrågor inom näringslivet i Västerås. Dessutom är jag en ofta sedd föreläsare på Universitet och Högskolor där jag föreläser om miljöfrågor. Jag är även författare av litteratur i miljöledning, vilken används av näringsliv och utbildningsinstanser. Jag bifogar ölite informationsmaterial, som bestyrker vad jag nämnt ovan.

Jag är dessutom styrelseledamot i föreningen **Västeråsare för kärnkraft** och engagerar mig som ansvarskännande svensk, miljökampe och ingenjör i energidebatten.

PS 4! Jag bifogar också en diskett med artikeln samt vissa av mina bilder. Detta kanske underlättar för VLT vid publiceringen.